

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

9.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 1-го Февраля — 1838 — Wilno. Wtorek. 1-го Lutego.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Января.

Коммиссія, Высочайше учрежденная для разбора вещей, спасенныхъ отъ бывшаго въ Зимнемъ Дворцѣ пожара, оканчивая возложенное на нее порученіе, доводитъ до свѣдѣнія, что все вынесенное изъ Дворца имущество, которое сложено было частью въ Адмиралтействѣ, частью въ зданіи Главнаго Штаба и Экзерциргауза, по разобраніи и приведеніи въ порядокъ, сдано уже ею въ разные придворныя ведомства, именно: собственное Императорскихъ Особъ, въ комнаты Ихъ Императорскихъ Величествъ и Ихъ Императорскихъ Высочествъ; серебро, въ томъ числѣ придворные сервизы, въ Кабинетъ Его Величества; бронзы, занавѣсы, штофы и другія драгоценныя матеріи (въ цѣльныхъ кускахъ болѣе 7,000 аршинъ) въ кладовыя Гофъ-Интендантскаго ведомства; фарфоровыя вазы и вся мебели, вынесенныя изъ осьмидесяти комнатъ, въ Таврической Дворецъ, гдѣ послѣднія расположены въ особомъ порядкѣ, такъ какъ находились по комнатамъ Зимняго Дворца. Сверхъ того вынесено изъ Дворца, во время пожара, множество вещей, принадлежащихъ частнымъ лицамъ, которыя розданы уже по принадлежности.

Кромѣ всего означеннаго имущества, подлежащаго разбору Коммиссіи, спасены отъ пожара и находятся въ совершенной цѣлости: изъ Дворцовой Церкви вся богатая ея утварь, великолѣпная ризница, образа съ ихъ дорогими окладами, и большая серебряная люстра, по вынесеніи напередъ хранившихся въ церкви святыхъ мощей; Императорскій тронъ изъ Георгіевской Залы и тронъ въ Божь почитающей Императрицы МАРИИ ѲЕОДОРОВНЫ изъ бывшей тронной комнаты Ея Величества, съ принадлежащими къ ней литого серебра люстрами, канделябрами, столами и прочими украшениями. Съ такимъ же успѣхомъ, по мѣрѣ приближавшейся опасности, были немедленно перенесены изъ Зимняго Дворца, въ величайшемъ порядкѣ и безъ малѣйшаго въ чемъ либо поврежденія, все вообще Императорскія регаліи и брилліанты, въ томъ числѣ собственныя Ея Императорскаго Величества Государыни Императрицы АЛЕКСАНДРЫ ѲЕОДОРОВНЫ и Ихъ Императорскихъ Высочествъ Великихъ Князей брилліантовые вещи. Равнымъ образомъ спасено отъ ярости огня многочисленное собраніе знаменитыхъ портретовъ, напминающихъ достопамятныя эпохи славы Россіи, именно изъ Петровской Залы картина съ изображеніемъ Императора ПЕТРА Великаго; изъ военной галереи: портреты: Императора АЛЕКСАНДРА I, Цесаревича Великаго Князя КОНСТАНТИНА ПАВЛОВИЧА, Императора Австрійскаго, Короля Прусскаго, Фельдмаршаловъ: Князя Кутузова Смоленскаго, Князя Барклая-де-Толли, Герцога Веллингтона и всѣхъ Россійскихъ Генераловъ, находившихся въ отечественной войнѣ 1812 года; а изъ Фельдмаршальской Залы всѣ находившіеся въ оной портреты Фельдмаршаловъ. Также вынесены благополучно изъ половины Государыни Императрицы и изъ разныхъ отдѣленій Зимняго Дворца многія дра-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 14-go Stycznia.

Коммиссія, Найвышеу установленная для разбору rzeczy, uratowanych z byłego w Pałacu Zimowym pożaru, kończąc dane jej zlecenie, podaje do wiadomości, że wszystkie wyniesione z Pałacu rzeczy, które złożone były, częścią w Admiralicji, częścią w gmachu Głównego Sztabu i w Exercyrhauzie, po rozebraniu i sporządkowaniu, oddała już do różnych zawiadostw Dworu, mianowicie: własność Osób CESARSKICH, do pokojów NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA Ich Mości i Ich CESARSKICH Wysokości; srebro, w liczbie tej serwisy dworne, do Gabinetu Jego CESARSKIEY Mości; brązy, firanki, sztofy i inne materye kosztowne (w całych sztukach więcej 7,000 arszynów), do składów wiedzy Intendencji Dworu, wazy fajansowe i wszystkie meble, wyniesione z osmdziesięciu pokojów, do Pałacu Tawryckiego, gdzie ostatnie rozstawione zastały w osobnym porządku tak, jak się znajdowały w pokojach Pałacu Zimowego. Nadto wyniesiono z Pałacu, w czasie pożaru, mnóstwo rzeczy, należących do osób prywatnych, które już podług przynależności zostały rozdane.

Oprócz wszystkich wymienionych rzeczy, rozbirowi Kommissji podległych, uratowane od pożaru i w zupełney znajdują się całości: z kaplicy pałacowej wszystkie kosztowne jej sprzęty, spaniałe aparaty, obrazy z kosztownymi ramami, i wielki pajak srebrny, po wyniesieniu naprzód spoczywających w kaplicy relikwii świętych; tron CESARSKI z sali S. Jerzego i tron w Bogu spoczywającej CESARZOWEY MARYI TEODORÓWNY z byłego pokoju tronowego NAJJAŚNIEJSZEY PANI, z należąciami do niego ze srebra lanemi żyrandolami, kandelabrami, stolami i innemi ozdobami. Z równemże powodzeniem, w miarę zbliżającego się niebezpieczeństwa, były natychmiast przeniesione z Pałacu Zimowego w największym porządku i bez najmniejszego w czémkolwiek uszkodzenia, wszystkie w powszechności CESARSKIE regalia i brylanty, w liczbie tej własne NAJJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY JEY Mości ALEXANDRY TEODORÓWNY i Ich CESARSKICH Wysokości WIELKICH Xiężniczek rzeczy brylantowe. Równym sposobem uratowano od ognia nader liczny zbiór portretów znakomitych, przypominających wiekopomne epoki sławy Rosyi, mianowicie: z sali Piotra obraz z wizerunkiem Cesarza PIOTRA Wielkiego; z galerii wojenney: portrety: CESARZA ALEXANDRA I-go, CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO PAWEŁOWICZA, Cesarza Austryackiego, Króla Pruskiego, Feldmarszałków: Xięcia Kutuzowa - Smoleńskiego, Xięcia Barkłaja-de-Tolli, Xięcia Wellingtona i wszystkich Jeneratów Rosyjskich, którzy się znajdowali w wojnie oyczystey 1812 roku; a z sali Feldmarszałków wszystkie znajdujące się w niej portrety Feldmarszałków. Szczęśliwie także wyniesiono z appartamentów CESARZOWEY JEY Mości i z różnych oddziałów Zimowego Pałacu wiele kosztownych obrazów, zwierciadła, posągi marmurowe, meble Chińskie, właściwie

гоцѣнныя картины, зеркала, мраморныя статуи, Китайская мебель, собственно отъ комнатъ Императрицы ЕКАТЕРИНЫ II, и вообще все сокровища, которыя вмѣщало въ себя сѣ обширное царственное жилище на неисчислимыхъ суммы.

Наконецъ остается сказать, что ежели нѣкоторыя вещи и мебели сдѣлались неизбѣжною добычею пламени, или потерпѣли поврежденіе, то число таковыхъ, къ счастью, незначительно, и для спасенія оныхъ при быстромъ распространеніи пожара, въ особенности по величинѣ и большой тяжести многихъ изъ нихъ, не представлялось рѣшительно ни какой возможности, не взирая на все употребленныя для того усилія.

— Государь Императоръ, во вниманіи къ трудамъ, повнесеннымъ въ 1837 году исправляющимъ должность Статсъ-Секретаря въ Государственномъ Совѣтѣ, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ *Боровковымъ*, по исправленію во время отсутствія Тайнаго Совѣтника Барона Корфа, обязанностей Государственного Секретаря, повелѣть изволилъ: объявить ему за сѣ Высочайшее Его Величества благоволеніе, съ пожалованіемъ ему, сверхъ того, табакерки, съ брилліантовыми Государя Императора вензелемъ.

— Бессарабскому Областному Прокурору, Статскому Совѣтнику *Дембинскому*, Высочайше повелѣно быть Предсѣдателемъ Бессарабскаго Областного Уголовнаго Суда. (С. П.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 9 минувшаго Ноября въ слѣдствіе представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: силу и дѣйствіе 2 пункта Высочайше утвержденнаго положенія Комитета Министровъ, Правительствующимъ Сенатомъ 5 Марта 1837 года опубликованнаго, касательно порядка сношенія Банковыхъ установленій о наложеніи и снятіи запрещенія на закладываемыя въ нихъ имѣнія, распространить и на Приказы Общественнаго Призрѣнія. (Опуб. Прав. Сен. 30 Декабря 1837 г.)

— Въ Комитетѣ Гг. Министровъ происходило разсужденіе на счетъ пенсій, которыя, по ограниченности пенсіонныхъ окладовъ и по раздробленіи оныхъ, на основаніи изданныхъ правилъ между участниками пенсіи по числу лицъ, одно семейство составляющихъ, неизбѣжно уменьшаются болѣе и болѣе по мѣрѣ уменьшенія семейства и иногда до такого количества, которое дѣлается совершенно ничтожнымъ. Его Императорское Величество, соображаясь съ цѣлію 1436 и 1437 статей свода Пенсіоннаго Устава, по положенію Комитета въ 30-й день минувшаго Ноября, Высочайше повелѣть соизволилъ: постановить на будущее время, чтобы пенсія, назначенная первоначально одному семейству въ количествѣ превышающемъ сто рублей, по случаю уменьшенія числа лицъ, участвующихъ въ оной, никогда не уменьшалась ниже ста рублей, и когда она достигнетъ сего размѣра, то производилась бы на основаніи 1437 статьи свод. Пенсіоннаго Устава. Правила сего однако же не распространять на пенсіи уменьшенныя уже на основаніи дѣйствовавшихъ досель постановленій. (Оп. Пр. Сен. 23 Декабря 1837 г.) (С. В.)

— Указомъ отъ 21-го минув. Декабря, напечатаннымъ въ N. 3 Сенатскихъ Вѣдомостей, Правительствующій Сенатъ объявляетъ постановленіе утвержденное Его Императорскимъ Величествомъ, на счетъ учрежденія въ Бѣлостокѣ Института для воспитанія двѣхъ Дворянскаго сословія губерній: Виленской, Гродненской, Минской и Бѣлостокской Области. Институтъ сей, Ея Величество Императрица, изволила принять подъ свое покровительство. Государь Императоръ пожаловалъ для помѣщенія сего новаго заведенія, Бѣлостокскій Императорскій дворецъ, за исключеніемъ комнатъ для Ея Императорскаго Величества, на случай пріѣзда въ этотъ городъ; въ пользу Института предоставляется доходъ съ имѣнія принадлежащаго къ сему дворцу, и также сумма 8,005 руб. сер., которая отпускается ежегодно изъ Государственного Казначейства для его содержанія, кромѣ того 10,115 руб. сер. отъ Приказовъ Общественнаго Призрѣнія означенныхъ Губерній и Области, и еще 3,000 руб. сер. отъ Министерства Народнаго Просвѣщенія. Институтъ сей учреждается на сто воспитанницъ, изъ коихъ тридцать воспитываемы будутъ на счетъ помянутыхъ суммъ. Эти сто вакансій будутъ раздѣлены слѣдующ. образомъ: двадцать мѣстъ штатныхъ и пятьдесятъ шесть пансіонерокъ предоставляются для двѣхъ Дворянскаго сословія означенныхъ трехъ губерній и Области; шесть мѣстъ штатныхъ и четырнадцать пансіонерокъ для дочерей Русскихъ Чиновниковъ служащихъ въ помянутыхъ Губерніяхъ и Области. Воспитанницы сего института будутъ обучаться Закону Божію Греко-Россій-

зъ покоевъ Цесарзowej KATARZYNY II, i w ogólności wszystkie bogactwa, jakie zawierało w sobie to obszerne mieszkanie Monarsze na summy niepoliczono.

Zostaje nakoniec powiedzieć, że jeżeli które rzeczy i meble stały się nieuniknioną zdobyczą płomieni, albo zostały uszkodzone, tedy szczęściem liczba takich jest nieznaczna, i z przyczyny szybkiego rozszerzenia się pożaru, szczególniej dla wielkości i ciężaru wielu z nich, nie było żadney możności ratowania, pomimo wszystkich użytych usiłowań.

— CESARZ Jego Mość, z uwagi na prace, podjęte w roku 1837 przez sprawującego obowiązki Sekretarza Stanu w Radzie Państwa, Rzeczywistego Radcę Stanu *Borowskowi*, w sprawowaniu podczas niebytności Radcy Taynego Barona Korffa, obowiązków Sekretarza Państwa, rozkazać raczył: oświadczyć mu za to Jego CESARSKI Mości zadowolenie, z udarowaniem go przy tém tabakierą z brylantową Cyfrą NAYJAŚNIEJSZEGO PANA.

— Bessarabskiemu Prokuratorowi Obwodowemu, Radcy Stanu *Dembińskiemu*, NAYWYŻEY rozkazano być Prezydentem Bessarabskiego Obwodowego Sądu Kryminalnego. (P. P.)

— CESARZ Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 9-go zeszłego Listopada, na skutek przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, NAYWYŻEY rozkazać raczył: moc i skutek 2 punktu NAYWYŻEY utwierdzonego postanowienia Komitetu Ministrów, przez Rządzący Senat 5-go Marca 1837 roku opublikowanego, względem porządku komunikowania się Bankowych ustanowień Państwa o nałożeniu i zdjęciu zaprzeczenia na oddane w ewikcyę im majątki, rozciągnąć i na Urzędy Powszechnego Opatrzania. (Opubl. przez Rz. Senat 30-go Grudnia 1837 roku).

— W Komitecie PP. Ministrów naradzano się względem pensy, które z przyczyny ograniczonych wyznaczeń pensyjnych i dla ich rozdrobienia, na podstawie wydanych prawideł pomiędzy uczestnikami pensy stosownie do liczby osób, jedną rodzinę składających, coraz bardziej zmniejszają się w miarę umniejszenia się rodziny i niekiedy do takiej ilości, która staje się zupełnie nieznaczającą. Jego CESARSKA Mość, stosując się do celu 1436 i 1437 artykułów Połączenia Ustawy o pensjach, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu dnia 30 zeszłego Listopada NAYWYŻEY rozkazać raczył: postanowić na przyszłość, ażeby pensya, naznaczona początkowie jednej rodzinie w ilości, sto rubli przewyższającej, z powodu zmniejszenia się liczby osób, w niej uczestniczących, nigdy się nie zmniejszała nad sto rubli, i kiedy ta dójdzie do tej ilości, tedy ażeby wypłacana była na podstawie 1437 artykułu Połączenia Ustawy o Pensjach. Prawidła jednakże tego nie rozciągać na pensye, umniejszone już na podstawie postanowień, które dotąd miały moc obowiązującą. (Opubl. pr. Rz. Senat 23-go Grudnia 1837 roku). (G. S.)

— Przez Ukaz pod d. 21 zesz. Grudnia, umieszczony w N. 3-cim Gazety Senackiej, Rządzący Senat ogłasza postanowienie, utwierdzone przez Jego CESARSKĄ Mość, względem założenia w Białym Stoku Instytutu, przeznaczonego na edukacyę Szlachetnych Panien Gubernii Wileńskiej, Gródzińskiej, Mińskiej i Obwodu Białostockiego. Instytut ten CESARZOWA JEJ Mość raczyła przyjąć pod swoją opiekę. CESARZ Jego Mość na ten nowy zakład oddaje pałac CESARSKI w Białymstoku, wyłączając pokoje zostawione dla JEJ CESARSKIEJ Mości, w razie, jeśliby CESARZOWA JEJ Mość przybyła do tego miasta; nadto ustępującą się na rzecz Instytutu dobra należące do tego pałacu, również summa 8,005 rub. sr., która się corocznie wydaje z Podskarstwa Państwa na jego utrzymanie, oprócz tego otrzymywać będzie sumę 10,115 rub. sr. z Izby Powszechnego Opatrzania wyżej pomienionych Gubernii i Obwodu i jeszcze 3,000 rub. sr. z Ministerjum Oświecenia Narodowego. Instytut ten zakłada się na sto uczenie, z których trzydzieści utrzymywanych będzie na koszcie tegoż Instytutu. Te sto miejsc rozdzielone będą w następujący sposób: 24 bezpłatnych i 56 pensyonarek, przeznaczają się dla panien stanu szlachetnego wyżej pomienionych trzech Gubernii i Obwodu, 6 miejsc bezpłatnych i 14 pensyonarek dla córek Rossyjskich urzędników służących w pomienionych Guberniach i Obwodzie. Uczennicom tego instytutu będzie wykładana nauka Religii Greko-Rossyjskiej albo Rzymsko-Katolickiej, podług ich wyznania, a jeśli znajdą się religii in terskiej albo reformowanej, tedy dla nich naznaczeni będą osobni dotego nauczyciele. Inne przedmioty nauk będą: języki: rossyjski, polski, francuzki i niemiecki,

скому и Римско-Католическому, по ихъ вѣроисповѣданію, а когда найдутся воспитанники Лютеранскаго или Реформатскаго исповѣданія, то для нихъ приглашаются особые Законо-Учители. Кромѣ того будутъ обучаться языкамъ Русскому, Польскому, Французскому, Нѣмецкому, а также Словесности, Арифметикѣ, Исторіи и Географіи, необходимыми и полезными свѣдѣніямъ изъ Естественной исторіи и Физики, чистописанію, рисованію, музыкѣ, пѣнію, танцованію и женскимъ рукодѣліямъ. (J. de St. P.)

— Комитетъ Общества Поощренія Художниковъ имѣетъ честь довести до свѣдѣнія публики, что въ слѣдствіе представленія его по положенію Комитета Министровъ, послѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на учрежденіе отъ Общества Поощренія Художниковъ *постоянныхъ художественныхъ лоттерей*, въ такіе одинъ за другимъ промежутки времени, какъ позволить возможность, на сумму въ десять и болѣе тысячъ рублей, не превышая однако жъ въ одну лоттерей двадцати пяти тысячъ рублей. Цѣль учрежденія постоянныхъ художественныхъ лоттерей есть ободреніе отечественныхъ художниковъ и распространеніе въ публикѣ произведеній ихъ по всемъ родамъ изящныхъ художествъ.

Увѣренность Общества въ успѣшномъ достиженіи сей цѣли основывается на готовности Русской публики поддерживать предпріятія, къ пользѣ Россіи и чести имени Русскаго клонящіяся.

Первая лоттерей художественная, разыгранная отъ Общества, послужила доказательствомъ, что любовь къ художествамъ развита у насъ до той степени, на коей можетъ уже она содѣйствовать Правительству и любителямъ изящнаго къ возвышенію художествъ въ отечествѣ.

Билетовъ къ раздачѣ въ первую лоттерей назначено было тысяча; желающихъ получить ихъ явилось до семи тысячъ человекъ, и это были только жители С. Петербурга, безъ участія Москвы и иногородныхъ любителей художествъ.

Сія первая лоттерей была лоттерей для опыта.

Если, съ одной стороны, она показала явную готовность публики участвовать въ ободреніи симъ способомъ талантовъ, то, съ другой, открыли и нѣкоторыя мнѣнія публики, которыя Комитетъ Общества почелъ за долгъ принять въ соображеніе.

Въ лоттерейхъ вообще, и тѣмъ болѣе художественныхъ, нельзя назначить всѣхъ выигрыши равно значительными или, по крайней мѣрѣ, равно занимательными. Лоттерей безъ проигрыша еще болѣе долженствовала допустить въ число выигрышей вещи маловажныя, какъ на примѣръ, литографическіе эстампы, изъ коихъ цѣна нѣкоторыхъ не превышала 1 р. 50 коп. за каждый.

Публика изъявляла желаніе, чтобы при слѣдующихъ лоттерейхъ билеты выигрыша были ограничены въ числѣ, но не заключали выигрышей столь маловажныхъ — и желаніе это уважено Комитетомъ.

Планъ нынѣ объявляемой художественной лоттерей есть слѣдующій: она будетъ заключать *тысячу выигрышей*.

Билетовъ будетъ роздано пять тысячъ, каждый по пяти рублей ассигн., всего на 25,000 р.; *пятый билетъ выигрываетъ*.

Выигрыши будутъ въ 1,500 р., въ 1,200, 1,000 и такъ далѣе, и самый меньшой стоитъ не дешевле 15 руб.

Въ лоттерей назначены:

Оригинальныхъ картинъ, масляными красками писанныхъ	53.
Также писанныхъ копій съ извѣстныхъ отличныхъ картинъ	16.
Оригинальныхъ мастерскихъ рисунковъ	6.
Литохромій, также съ извѣстныхъ картинъ	35.
Отливковъ изъ гипса скульптурныхъ произведеній	10.
Различныхъ коллекцій литографическихъ эстамповъ	880.

Всѣхъ выигрышей *тысяча*.

О времени и мѣстѣ раздачи билетовъ, розыгрыша лоттерей и полученія розыгрышей, будетъ опубликовано въ газетахъ.

Иногородные, кои пожелаютъ принять участіе въ лоттерей, могутъ присылать деньги за билеты къ довереннымъ лицамъ, и чрезъ нихъ получать выигрыши.

Общество ни въ какую переписку по лоттерей не входитъ. Предъявитель билета получаетъ выигрышъ.

Постоянные художественныя лоттерей приносятъ, какъ извѣстно въ чужихъ краяхъ необыкновенную пользу тѣмъ, что распространяютъ художе-

оразъ литература, арифметика, исторія и географія, wiadomości potrzebniejsze z historii naturalnej i fizyki, kaligrafia, rysunek, muzyka, śpiewy, tańce i roboty ręczne. (J. de St. P.)

— Комитетъ Товарищества, мающаго на celu zachęcenie artystów, podaje do wiadomości publicznej, iż na skutek jego przedstawienia, oraz uchwały Komitetu Ministrów, Jego Cesarska Mość Najłaskawiej zezwolić raczył na urządzenie przez rzeczne Towarzystwo *Stalej loteryi na przedmioty sztuk pięknych*, której ciągnięcie odbywać się ma w terminach, jakie właściwemi być się okażą; wartość zaś przedmiotów za każdym razem wynosić ma od dziesięciu do dwudziestu pięciu tysięcy rubli assignacyjnych. — Celem ustanowienia tego rodzaju loteryi, jest zachęcenie artystów naszych i upowszechnienie między publicznością dzieł ich, we wszystkich rodzajach sztuk pięknych.

Gotowość, z jaką Publiczność nasza wspiera zamiary w widokach korzyści Rossyi i chwały Rossyjskiego imienia, zaręcza Towarzystwu osiągnięcie celu, który sobie zamierzyło.

Pierwsza loterya sztuk pięknych, urządzona przez Towarzystwo dowiodła, że zamiłowanie w nich rozwinęło się u nas już do tego stopnia, na którym może skutecznie wspierać usiłowanie tak Rządu, jako i любителей sztuk pięknych, zmierzające do ich rozkrzewienia w kraju.

Losów na tę pierwszą loteryęznaczono tysiąc, a z chęcią nabycia tychże zgłosiło się do siedmiu tysięcy osób, i to tylko samych mieszkańców Petersburga, bez uczestnictwa Moskwy i miłośników sztuk z miast innych.

Ta pierwsza loterya była niejako próbą. Jak z jednej strony wykazała ona widoczną gotowość publiczności przyczynienia się do zachęcenia tym sposobem talentów, tak z drugiej, wyświeciła niektóre zdania publiczności, z których Komitet korzystać nie omieszk.

W loteryach w ogólności, a zwłaszcza na przedmioty sztuk pięknych, wszystkie wygrane nie mogą być równej wartości, lub zarówno zajmujące. Loterya bez przegranej musiała konieczniemiścić w liczbie wygranych przedmioty mniejszej wartości, jako to: ryciny litograficzne, których wartość niekiedy nie przewyższała półtora rubla.

Publiczność wynurzała życzenie, aby na przyszłość liczba losów wygrywających była ograniczoną, a wygrane nie składały się z przedmiotów tak małej wartości, i życzenie to Komitet uiszc.

Plan ogłaszający się obecnie loteryi sztuk pięknych, która składać się ma z *tysiąca losów wygrywających*, jest następujący:

Wszystkich losów będzie pięć tysięcy; każdy po pięć rubli assign., co uczyni łącznie 25,000 rubli; *zatem piąty los wygrywa*.

Wygrane, będą wartości rubli 1,500, 1,200, 1,000 i t. d., a najmniejsza wygrana 15 rubli.

Puszczonej będzie na loteryę:

Obrazów oryginalnych olejno malowanych 53.

Kopii dzieł celniejszych 16.

Oryginalnych rysunków mistrzowskich 6.

Litochromij znanych rycin 35.

Odlewów z gipsu wyrobów rzeźbiarskich 10.

Rozmaitych zbiorów rycin litograficznych 880.

W ogóle wygranych *tysiąc*.

O czasie i mѣyscu, w którym sprzedaż losów, oraz ciągnięcie loteryi i odbiór wygranych następować mają, obwieszczeniem będzie przez gazety.

Osoby, na prowincyi zamieszkałe, chcąc mieć udział w loteryi, zechcą nabywać losy za pośrednictwem osób posiadających ich zaufanie, i przez nie także odbierać wygrane.

Towarzystwo nie wchodzi w żadną korespondencją z powodu loteryi. Wygrana oddaną będzie okazicielowi losu.

Ciągłe loterye na przedmioty sztuk pięknych przynoszą, jak wiadomo, za granicą wielką przez to korzyść, że upowszechniają dzieła artystów pomiędzy wszystkie-

ственные произведения во всехъ классахъ публики, даютъ возможность дѣлать заказы произведений многимъ художникамъ, вдругъ соразмѣрно силѣ и степени развитія талантовъ каждого, ободряютъ художниковъ къ предпріятіямъ новымъ увѣренностію, что хорошая вещь будетъ замѣчена и оценена по достоинству, и вообще дѣйствуютъ на полезное движеніе художествъ по всемъ отраслямъ.

Вотъ причины, побудившія учредить постоянныя художественныя лоттереи и въ Россіи.

Ежели публика ихъ поддержитъ, то онѣ будутъ разыгрываемы и не одинъ разъ въ годъ. (О. Г. Ц. И.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29-го Января.

И наша столица едва не сдѣлалась жертвою столь бѣдственнаго происшествія, какому подверглись другія столицы. Въ дворцѣ Военнаго Министра за нѣсколько дней вспыхнулъ пожаръ, котораго потушеніе должно только приписать заблаговременному пособію, и тому случаю, что онъ произошелъ днемъ. (G. C.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 24-го Января.

Бывшій Испанскій Посланникъ Графъ Кампусано, поднесъ вчера Королю свою отзывную грамоту. Немедленно потомъ Маркизь Эспежа передалъ свою въручную грамоту въ ту же должность при Его Кор. Вел. Послѣ аудіенціи у Короля, Маркизь представлялся Королеви а также Принцамъ и Принцессамъ Королевскаго Дома.

— *Journal du Commerce* сообщаетъ: „Повсюду распространился слухъ, что Англійское Правительство предложило Тюильерійскому Кабинету, совокупно обезпечить Мадридскому Правительству денежное пособіе. Это обстоятельство принудитъ наше Правительство рѣшительно изясниться на счетъ смысла трактата четвернаго союза.“

— Правительство публиковало слѣдующую депешу изъ Бордо отъ 20 Января: „По извѣстіямъ изъ Мадрита отъ 16-го ч., Баронъ Соларъ подалъ въ отставку отъ должности Военнаго Министра, а Генералъ Карателла будто поступилъ на его мѣсто. По доведеніямъ политическаго начальника изъ Куэнсы, *Базиліо* потерпѣвъ пораженіе, жестоко преслѣдуемъ былъ двумя колоннами, которыя взяли у него много въ плѣнъ.“

— Графъ *Соммарива* скончался за нѣсколько дней. Онъ оставилъ прекраснѣйшее собраніе картинъ.

— Легитимистскій журналъ *la France* рѣшительно утверждаетъ, будто Правительство получило извѣстіе, что со стороны *Абдель-Кадера*, всѣ принятія имъ обязательства расторгнуты. Другой журналъ говоритъ, что изъ Африки получены опаснѣйшія извѣстія, которыя, если подтвердятся, могутъ служить доказательствомъ, что трактатъ на Тафинѣ, былъ только сѣтью.

25-го Января.

Вчера Герцогъ Орлеанскій давалъ большой обѣдъ, на который приглашены Посланники Австрійскій, Пруссійскій и Россійскій а также многіе Перы и Депутаты. Послѣ обѣда въ комнатахъ Герцогини Орлеанской былъ концертъ. Между приглашенными находились многіе члены династической оппозиціи, съ которыми Герцогъ Орлеанскій бесѣдовалъ довольно долго.

— Говорятъ, что Баронъ Барантъ будетъ Посланникомъ въ Лондонъ а Генералъ Себастьяни при отозваніи своемъ произведенъ будетъ въ Маршалы.

— Слышно, что Городскій Совѣтъ вмѣстѣ со штабомъ національной гвардіи намѣренъ дать большое празднество въ пользу бѣдныхъ.

— Мадридскіе журналы отъ 17-го ч. исключительно занимаются прѣвѣдами Французской Палаты Депутатовъ, на счетъ вопроса о посредничествѣ.

— Пишутъ изъ Логроньо отъ 16-го ч., что Генералъ Але съ своею дивизіею и частію Пампелунскаго гарнизона, отправился чрезъ Леріанъ въ Эстеллу, чтобы приманить туда непріятеля, и, еслибы это ему удалось, то сообщеніе съ Франціею было бы обезпечено.

— Палата торговли въ Марселѣ, получила отъ Французскаго Консула въ Барселлонѣ уведомленіе, что Карлисты вооружили въ Каталоніи четыре транспортныхъ судна по образцу военныхъ кораблей и велѣли имъ крейсировать при устьѣ Эбра. Консулъ еще присовокупляетъ, что они взяли уже три Француз. корабля съ хлѣбомъ, шелковыми товарами и пенкою, всего на 130,000 франк. Въ слѣдствіе сего Француз. бригъ *le Volage* отправленъ въ сіи воды чтобы защищать Французскій флагъ.

— Сегодня разнесся здѣсь слухъ, что въ Греціи произошли большіе безпорядки, и что Французское

ми классами народа, настрѣчаяя wielu artystom jednocześnie roboty, zdolności i talentowi każdego z nich odpowiednie; zachęcają tychże artystów do nowych przedsięwzięć, utwierdzając w nich przekonanie, że każde ich piękne dzieło będzie uważane i należycie ocenione, słowem: działają korzystnie na postępy sztuk pięknych we wszystkich gałęziach.

Teto względy spowodowały ustanowienie loteryi sztuk pięknych i w Rosyi.

Jeżeli je publiczność zechce wesprzeć, ciągnięcie rzeczonych loteryi będzie się mogło odbywać razy kilka do roku. (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 29-go Stycznia.

I nasza stolica zaledwie nie stała się widownią tak nieszczęśliwego wypadku, jakiego doznały inne stolice. W pałacu ministra wojny pokazał się przed kilkoma dniami ogień, który że ugaszono, trzeba tylko przypisać wczesnemu ratunkowi i tej okoliczności, że się za dnia pokazał. (G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 24 Stycznia.

Dotychczasowy Poseł Hiszpański Hrabia Campuzano, złożył wczora Królowi odwolujące go listy. Wkrótce potem Margrabia Espeja złożył swe listy wierzytelne, akkredytujące go w urzędzie Posła przy Jego Kr. Mości. Po audyencji u Króla, Margrabia Espeja prezentował się Królowey, oraz Xiążętom i Xiężniczkom rodziny Królewskiej.

— W *Journal du Commerce* czytamy: „Powszechnie rozbiegła się pogłoska, że Rząd Angielski uczynił Gabinetowi Tuilleryjskiemu przedstawienie, ażeby wspólnie zabezpieczyć wsparcie pieniężne dla Rządu Madryckiego. Udzielenie to przymusi Rząd nasz stanowczo wyrzec względem myśli traktatu poczwórnego przymierza.“

— Rząd ogłosił następującą depeszę telegraficzną z Bordeaux pod d. 20 Stycznia: „Podług wiadomości z Madrytu pod d. 16, Baron Solar podał się do uwolnienia od obowiązków Ministra wojny, a Jenerał Caratella ma wejść na jego miejsce. Podług doniesienia Szefa politycznego z Cuenca, *Basilio* odniósłszy porażkę, żywo ścigany był przez dwie kolumny, które mu wiele ludzi wzięły w niewolę.“

— Hrabia *Sommariva* przed kilką dniami tu umarł, zostawił on nadzwyczaj piękny zbiór malowideł.

— Dziennik legitymistyczny *la France* rozumie, że z zupełną pewnością może donieść, iż Rząd otrzymał wiadomość, jakoby ze strony *Abdel-Kadera* wszystkie przyjęte przezeń zobowiązania, zerwane zostały. Inny dziennik donosi, że z Afryki otrzymano zatrważające wiadomości, które, jeśli się potwierdzą, będą w stanie dowieść, że traktat Taffneński był tylko zasadzką.

Dnia 25.

Wczora Xiążę Orleański dawał wielki obiad, na który zaproszeni byli Posłowie Austriacki, Pruski i Rosyjski, oraz wielu Parów i Deputowanych. Po obiedzie w pokojach Xiężny Orleańskiej był koncert. Pomiedzy zaproszonymi postrzegano wielu członków opozycji dynastycznej, z którymi Xiążę Orléans dość długo rozmawiał.

— Mówią, że Baron Barante przeznaczony będzie na Posła do Londynu, a Jenerał Sebastiani, przy swoim odwołaniu, otrzyma buławę marszałkowską.

— Słychać, że Rada Stanu, spólnie ze Sztabem Gwardyi Narodowej, ma dać wielką zabawę na rzecz ubogich.

— Dzienniki Madryckie z d. 17, wyłącznie zajmują się rozprawami Paryzkiej Izby Parów względem kwestvi o interwencyi.

— Donoszą z Logronio pod d. 16, że Jenerał *Alaix*, na czele swojej dywizyi i części załogi Pampelunskiej, poszedł przez Leria na Estellę, dla zwabienia tam nieprzyjaciela, przez co, jeśliby mu się to udało, byłby zabezpieczony związek z Francją.

— Izba handlowa w Marsylii zawiadomioną została przez Konsula Francuzkiego w Barcelлонie, że Karoliści uzbroili w Katalonii cztery statki na stopę okrętów wojennych, dla krążenia przy ujściu Ebru. Konsul dodaje nadto, że te statki wzięły już trzy okręty Francuzkie ze zbożem, towarami jedwabnemi i pienią, w ogóle wartości na 130,000 fran. Skutkiem tego, bryg Francuzki *le Volage*, wysłany został na te wody, ażeby dać pomoc banderze Francuzkiej.

— Dzisiaj rozbiegła się tu była pogłoska, że w Grecyi wybuchnęły wielkie rozruchy, i że Rząd Fran-

Правительство дало повеление флоту командованному Адмиралом *Галлоа*, немедленно отправиться в Атлантику.

— Журнал *France* говоривший прежде о несогласиях с *Абдел-Кадером*, уведомляет сегодня: „Сообщенные нами печальные известия в отношении Африканских дел подтверждаются, не смотря на противоречие жур. *Charte*. *Абдел Кадер* по собственной воле наименовал трех начальников полков и мы уверяем, что все сообщенное нами не подлежит никакому сомнению.“

— Мадридская придворная газета от 17-го ч. содержит рапорт политического начальника Куэнсы, по коему Донъ *Базиліо Гарсія*, разбитъ Генераломъ *Улибарри* в окрестностях Карраскоза.

— По известиямъ съ Испанскихъ границъ, Генералъ *Эспартеро* приказомъ изданнымъ въ Мирандѣ отъ 13 Января, запретилъ всѣ безъ изъятія азартныя игры. Еслибъ кто нарушилъ сие запрещеніе, тотъ подвергнется денежной пени 100 дукат. или одному-мѣсячному аресту. Содержатели кофейныхъ и другихъ публичныхъ увеселительныхъ мѣстъ а также игроки по званію, если они будутъ захвачены на мѣстѣ, будутъ на 8 лѣтъ изгнаны на острова; доходъ отъ пеней или отобранныхъ банковъ, будетъ представленъ лазаретамъ и благотворительнымъ заведеніямъ.

— *Journal général de France*, обыкновенно имѣющій достовѣр. свѣд. содержитъ слѣдующее: „На дняхъ много говорили о пособіи, которое Французское Правительство намѣрено представить Правительству Королевы *Христины*. Правда, что Министество о томъ нѣсколько думало; но кажется, что это теперь оставлено или по крайней мѣрѣ отложено. Говорятъ, что Франція спрашивала у Англійскаго Министерства, согласится ли она съ своей стороны, дать Испанскому Правительству подобное денежное пособіе; но Лордъ *Пальмерстонъ* будто отвѣчалъ, что онъ въ настоящемъ своемъ отношеніи къ Парламенту, думаетъ, что не можетъ полагаться на большинство, которое поддержало бы сие денежное пособіе. Этотъ отвѣтъ какъ утверждаютъ, былъ главною причиною, почему наше Правительство, вопросъ о пособіи оставило.“

27-го Января.

Вчера принималъ Король Маршала *Жерара* и Графа *Ареу*, потомъ занимался съ Министромъ торговли.

— *Г. Гизо* представилъ въ бюро Палаты Депутатовъ просьбу знатнѣйшихъ Парижскихъ книгопродавцевъ, о предпріятіи законныхъ мѣръ для прекращенія перепечатыванія Французскихъ книгъ въ чужихъ краяхъ и особенно въ Бельгіи.

— Въ одномъ Доктринерскомъ журналѣ сегодня сдѣлано слѣдующее замѣчаніе: „Кажется справедливо говорить о назначеніи Барона *Баранта* Министромъ публичнаго воспитанія. Уверяютъ, что этого желаетъ лично Президентъ Совѣта.“

— Въ *Charte de 1830* сказано: „Одинъ здѣшній журналъ замѣчаетъ, что публика не знаетъ ближайшихъ обстоятельствъ Губертова заговора. Удивляются медленности инсрукцій, и кажется упрекаютъ судъ, что многіе граждане такъ долго подвержены жестокому обвиненію. По нашему мнѣнію болѣе было бы удивительно, еслибъ начальство поступало иначе, т. е. съ меньшею осмотрительностію и таинственностію. Всякому понятно, что въ такомъ важномъ дѣлѣ должно сдѣлать подробное изслѣдованіе. Надобно собрать всѣ доказательства, чтобы представить истину въ ясномъ свѣтѣ и потому Правительство, сообразно съ властями, дѣйствуетъ медленно.“

— *Messenger* жалуетъ на то, что иностранные Послы въ Парижѣ, живутъ скупо и мало даютъ баловъ, и совѣтуетъ Правительству въ такихъ обстоятельствахъ сократить или совершенно уничтожить суммы, назначенныя для Французскихъ Посланниковъ въ чужихъ краяхъ.

— Планъ для отправленія Французской экспедиціи на Гаити возбудилъ на этомъ островѣ большое вниманіе и тамошнее Правительство поспѣшило приготовить умы къ послѣдствіямъ, какія могутъ отсюда произойти. Президентъ *Бойеръ* отъ 22 Октября пр. г. издалъ прокламацію, о которой здѣшніе журналы уже упоминали и въ которой объявлено, что хотя республика готова поддержать дружественныя сношенія съ Франціею, впрочемъ рѣшилась не жертвовать ничѣмъ, что несообразно съ ея независимостію. Съ этого времени газ. *Телеграфъ* въ Портъ-о-Принсѣ публиковала многіе акты касательно переговоровъ между Франціею и Гаити. Вчера полученный послѣдній номеръ этой газеты содержитъ еще нѣкоторые акты, изъ коихъ видно, что Президентъ и Сенатъ согласно между собою полагаютъ, что переговоры можно вести только

судя даѣтъ розказъ эскадрѣ, доводимой черезъ Адмирала *Gallois*, niezwłocznie wysiść pod żagle do Aten.

— *Дзиенник France*, который первіе писалъ о новыхъ негдодкахъ зъ *Abdel-Kaderem*, donosi dzisia: „Удѣлене przez nas niepomysłne wiadomości o sprawach Afrykańskich potwierdzają się, pomimo zaprzeczenia *Charte*. *Abdel-Kader* z własnej mocy mianował trzech naczelników pokoleń; i stale utrzymujemy, że wszystko, udzielone przez nas, nie podlega żadnej wątpliwości.“

— Мадрыцкая газета Dworu под d. 17 zawiera raport naczelnika politycznego z Cuenca, podług którego Don *Basilio Garcia*, w okolicach Carrascosa, pobity został przez *Ullibarrego*.

— Podług wiadomości od granic hiszpańskich, *Jenerał Espartero* rozkazem dziennym, datowanym z Miранды 13-go Stycznia, zakazuje bez wyjątku wszystkich gier azardownych. Kto przestąpi ten zakaz, ulega karze pieniężnej 100 dukatow, albo jednomiesięcznemu arestowi. Utrzymujący kawiarnie, albo inne publiczne miejsca zabawy, również gracze z professyi, jeśli poymani będą na uczynku, na ośm lat wygnani będą na wyspy; dochód zaś z kar pieniężnych, albo zabrania banków, będzie oddawany na lazarety i zakłady dobroczynne.

— *Journal général de France*, zwyczajnie dobrze za-wiadomiony dziennik, zawiera co następuje: „W tych dniachъ wiele mówiono o subsydiach, które chciał udzielić Rząd Francuzki Rządowi Królowej *Krystyny*. Prawda, że Ministerium czas niejaki miało ten projekt, lecz się zdaje, że on został teraz zaniechany, albo przynajmniej odłożony. Mówią, że Francya zapytywała u Ministerium Angielskiego: azali ona zgadza się ze swej strony przyzwolić na podobne wsparcie dla Rządu Hiszpańskiego; ale *Palmerston* miał odpowiedzieć, że w teraźniejszem swoimъ położeniu względem Parlamentu, rozumie, iż niemoże polegać na większości, któraby wsparła te żądania pieniężne. Odpowiedź ta Anglii, jak zapewniają, była główną przyczyną, że Rząd nasz, kwestyi o subsydiachъ na ten raz zaniechał.“

Dnia 27-go.

Wczora Król przyjmował Marszałka *Gérard* i Hrabiego *Argout*, a potemъ pracował z Ministremъ handlu.

— *P. Guizot* złożył na biurze Izby Deputowanychъ prośbę od znakomitszychъ księgarzy paryżkich, w której żąda przedsięwzięcia prawnychъ środkówъ przeciwko przedrukowywaniu francuzkichъ dziełъ za granicą, aszczególnie w Belgii.

— Jeden zъ dziennikówъ doktrynerskichъ zawiera dzisia następującą wiadomość: „Zdaje się nabierać wagi mowa o mianowaniu Barona *Barante* Ministremъ Oświecenia Narodowego. Zapewniają, że to jest osobi-stemъ życzeniemъ Prezydenta Rady.“

— W *Charte de 1830* czytamy: „Jeden zъ tutejszychъ dziennikówъ postrzega, że publicznoscъ nie wie o żadnychъ bliższychъ okolicznościachъ spisku *Huberta*. Dziwić się należy powolności śledztwa i zdaje się można uczynić sądownictwu zarzut, że pozwala, ażeby takъ długo, na takъ wielu obywatelachъ ciążyło takъ wielkie oskarżenie. Podługъ zaś naszego zdania, raczy temu dziwić się potrzeba, jeżeliby sąd zъ mnieyszą przezornością i milczeniemъ przystępowałъ do dzieła. Cały światъ uważa, że w takъ ważnej rzeczy, wysledzenie powinno byдъ jakъ najdokładniejsze. Konieczną jest rzeczą, ażeby zebrane były wszystkie dowody dla wystawienia prawdy w istotnemъ świetle, i dla tego Rządъ postępuje zъ powolnością, zgodną zъ interesemъ sądownictwa.“

— *Messenger* uważa się na to, że rezydujący w Paryżu Postowie Mocarstwъ zagranicznychъ przepędzali czasъ takъ samotnie i takъ mało dawali uroczystości, i radzi Rządowi przy takichъ okolicznościachъ, ażeby także i ze swojej strony pieniądze, które Postomъ za granicę wydawane są na reprezentacyą, umniejszyć albo całkiemъ wstrzymać.

— Planъ wysłania wyprawy Francuzkiej do Hayti, sprawił wielkie wrażenie na tej wyspie i Rządъ tameczny pośpieszyłъ przygotować umysły do skutkowъ, jakieby zъ tego wyniknąć mogły. Prezydentъ *Boyer*, pod d. 22 Pazdzier. z. r. wydałъ odezwę, o której jużъ namienialiśmy tutejsze dzienniki, a w której oświadczone, że Rzeczpospolita, chociażъ jestъ skłonna, utrzymać zъ Francją stosunki przyjacielskie, jednakъ postanowiła niezwalać na żadną ofiarę, niezgodną zъ jejъ niezawistością. Od tego czasu wychodzący w Port-au-Prince dzien. *Telegraphe* ogłosiłъ wiele aktowъ względemъ zaszłychъ układowъ między Hayti a Francją. Wczora otrzymany tu najpóźniejszy numerъ tego dziennika, znowu zawiera nie-kóre akta, zъ których istotnie się pokazuje, że Prezydentъ i Senatъ zupełnie się zgadzają, wejść wъ układy na takichъ tylko zasadachъ: 1) że pozostająca jeszcze do

при слѣдующихъ условіяхъ: 1) остатокъ суммы для удовлетворенія, чтобы ограниченъ былъ 45 милл. фр.; 2) эту сумму раздѣлить на 45 лѣтъ предоставленія уплаты оной и прежде срока, если страна будетъ имѣть къ тому средства; 3) эта уплата должна быть устроена особеннымъ финансовымъ договоромъ; 4) заключить дружественный и торговый договоръ, въ которомъ обѣ державы соблюдаютъ права союзныхъ націй.

— Въ одномъ письмѣ съ Наварскихъ границъ отъ 21 ч. сказано, что три баталіона подъ начальствомъ Генер. Санца 17 го ч. изъ провинціи Алавы прибыли въ деревни Ерице Сараза и Охови, которые лежатъ на пути въ Толосу, на два часа отъ Пампелуны. Въ тотъ же день Карлистскій Генераль *Garcia*, братъ Базилія, перешелъ съ четырьмя баталіонами инфантеріи и однимъ эскадрономъ кавалеріи чрезъ мостъ Баласконе въ Обаносъ, лежащій на четверть часа отъ Пуэнте-ла-Рейна. Послѣдній городъ кругомъ осажденъ Карлистами и не въ состояніи нисколько достать себя амуниціи и продовольствія.

— *Bon Sens* содержитъ письмо изъ Сенъ-Жанъ-Пье-де-Порта, въ которомъ сказано, что Принцесса Беира и сынъ Донъ-Карлоса, первая въ одеждѣ крестьянки, послѣдній въ одеждѣ служителя, 21-го ч. с. м. благополучно перешли чрезъ границу въ Испанію.

— Въ *Messenger* сказано: „Г. Ротшильдъ посредствомъ курьера получилъ вчера письмо изъ Мадрида, въ которомъ Г. Торено обнадеживаетъ его, что Кортесы согласятся возобновить аренду на рудники ртути въ Альмадѣ. Но они согласятся съ тѣмъ только, если домъ Ротшильдовъ опять отпуститъ нѣкоторую сумму въ долгъ Мадридскому Правительству. Неизвѣстно согласятся ли Ротшильды на это предложеніе.

— Сегодня утромъ здѣсь термометръ опять показывалъ 8 градусовъ ниже нуля. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 22-го Января.

Ея Велич. Королева въ субботу давала въ новомъ дворцѣ аудіенцію Графу Дургаму, при какомъ случаѣ онъ какъ Генераль-Губернаторъ Британскихъ Северо-Американскихъ владѣній, допущенъ былъ къ поцѣлованію руки Ея Велич. Наканунъ былъ обѣдъ у Ея Велич., на который приглашены были Министры *Мельбурнъ*, *Пальмерстонъ*, *Спрингъ-Рейсзъ*, Сиръ Джонъ Гобгаузъ и *Пуллитъ-Толсонъ*. Въ субботу и сегодня въ иностранномъ департаментѣ происходилъ Кабинетный Совѣтъ.

— Вчера утромъ Прусскій Посланникъ Баронъ Бюловъ и Ганноверскій Министръ Баронъ Омштеда съ твердой земли прибыли въ Дувръ и послѣ завтрака предприняли дальнѣйшій путь сюда.

— Въ пятницу между 2 и 3 часомъ работники занимавшіеся на развалинахъ биржи, приведены были въ ужасъ извѣстіемъ, что въ юго-восточ. углу зданія вновь вспыхнуло пламя. Немедленно приглашена пожарная команда, начальникъ коей велѣлъ одному войти въ погребъ подъ развалинами; онъ открылъ тамъ значительное пламя, но не могъ долго оставаться по причинѣ густаго дыма. Надѣялись, что въ погребу уцѣлѣли купеческія книги банкировъ Сити и другіе важные документы, но теперь нѣтъ сомнѣнія, что все истреблено. Такъ какъ воздухъ запертъ былъ въ погребѣ, то огонь немогъ распространяться, но когда работники отворили двери, то пламя вспыхнуло во всей силѣ, такъ что для погашенія огня не смотря на дѣйствіе пожарныхъ инструментовъ должно было тотчасъ запереть погребъ. Предприняты всѣ возможные средства, чтобы не завалялись оставшіяся стѣны и не нанесли вреда.

23-го Января.

Сегодня въ Букингемскомъ дворцѣ въ присутствіи Королевы было собраніе Тайнаго Совѣта, въ которомъ вѣрно разсуждали о Канадскихъ дѣлахъ, ибо Правительство получило изъ Америки новыя депеши. Хотя содержаніе ихъ неизвѣстно, но по частнымъ извѣстіямъ, которыя предупредили официальные депеши, кажется матежъ въ Канадѣ въ самомъ дѣлѣ уничтоженъ.

— Подъ управленіемъ Лорда Дургамы состоятъ будуть, Верхняя и Нижняя Канада, Новая Шотландія, Новый Брауншвейгъ, Капъ Бретонъ и островъ Св. Эдуарда. Генер-Маіоръ Сиръ Коленъ Кампбелъ будетъ командовать Королев. войсками въ Новой Шотландіи, Ген.-Маіоръ Сиръ Джонъ Гервей въ Новомъ Брауншвейгѣ и Сиръ Джонъ Колборнъ въ Канадѣ. Послѣдній кромѣ того будетъ еще управлять Нижнею Канадою, такъ какъ Лордъ Госфордъ немедленно возвратится а Лордъ Дургамъ развѣ въ началѣ весны туда отправится.

— По извѣстіямъ изъ Веракруцъ отъ 2 Декабря,

выплату вознагражденія summa, зредукована быдъ ма до 45 mil. fr.; 2) że summa ta wniesioną będzie we 45 latach z zastrzeżeniem wcześniejszej opłaty, w razie, jeżeli sposoby kraju uczynią to możnem; 3) że opłata będzie urządzoną przez szczególny układ finansowy i 4) że zawarty będzie przyjacielski i handlowy traktat, w którym oba Rządy zapewnią dla siebie prawa przyjacielskich narodów.

— W liście od granic Nawarry pod d. 21 powiedziano, że trzy bataliony pod rozkazami Jenerała Sanz, dnia 17 z prowincyi Alawayskiej przybyły do wsi Erice, Sarasa i Ochovi, które leżą na drodze do Tolozy o dwie mile od Pampelony. Tegoż dnia Jenerał Karolistowski *Garcia*, brat Basilio, we cztery bataliony piechoty i jeden szwadron jazdy przez most Balascain poszedł na Obanos, leżące o kwadrans drogi od Puente-la-Reyna. To ostatnie miasto zamknięte jest przez Karolistów i nie jest w stanie opatrzenia się w najmniejszy zapas ammunicyi albo żywności.

— *Bon Sens* zawiera list z Saint-Jean-Pied-de-Port, w którym donoszą, że Xiężna Beira i syn *Don Carlosa*, pierwsza przebrana za wteśniaczkę, a ostatni, za służącego, dnia 21 t.m. szczęśliwie przybyli przez granice do Hiszpanii.

— W *Messenger* czytamy: „P. Rotschild otrzymał wczora przez gońca list, w którym mu, jak slychac, P. Torreno oświadcza nadzieję, że Kortezy sklonią się do wydzierżawienia kopalni żywego srebra w Almaden. Lecz dodaje, że takie dozwole nie wtenczas tylko nastąpi, jeśli Dom Rotschildów uskuteczni Rządowi Madryckiemu niejaki nowe zaliczenia. Nie wiadomo, czyli PP. Rotschildowie zgodzą się na ten wniosek.”

— Dzisiaj, o godz. 4-tej rano termometr pokazywał tu 8 stopni zimna. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 22-го Января.

Крѳлѳва давала въ субботу Храбиему *Durham* w nowym pałacu audyencyą, przy tej okazyjności przypuszczony on był do ucałowania ręki Jej Kr. Mości, jako Jeneralnuy Gubernator Angielskich Północno-Amerykańskich posiadłości. Poprzedzającego wieczora był obiad u Królowey, na który zaproszeni byli Ministrowie *Melbourne*, *Palmerston*, *Spring Rice*, *Sin John Hobhouse* i *Poulett Thomson*. W sobotę i dzisiaj w Departamencie zewnętrznym była Rada gabinetowa.

— Wczora zrana przybyli z ładu stałego do Dover, Poseł Pruski *Baron Bülow* i Hannowerski Minister *Hrabia Ompteda* i po śniadaniu w dalszą udali się podróż do tutejszej stolicy.

— W piątek między godziną 2 a 3 po połud. pracujący na gruzach giełdy robotnicy przestraszeni zostali wiadomością, że w południowo-wschodnim rogu gmachu na nowo wybuchnął ogień. Wezwano niezwłocznie straź ogniową, której dowódzca, jednemu z ludzi kazał wejść do sklepu pod gruzami, ten odkrył tam znaczny ogień, lecz nie mógł długo pozostać z przyczyny gęstego dymu. Spodziewano się, że w sklepie przynajmniej zostaną w całości kupieckie księgi bankierow City i inne ważne dokumenta, lecz teraz wątpie niem żna, że wszystko zostało zniszczone. Ponieważ do zamkniętego sklepu zgoła nie dochodziło powietrze, niemógł zatem ogień szerzyć się swobodnie; lecz gdy robotnik drzwi otworzył, wybuchnął płomień w całej mocy, tak, że dla wstrzymania ognia, pomimo usilney czynności straży ogniowej, potrzeba było natychmiast sklep zamknąć. Przedsięwzięto wszelkie środki, ażeby nie zapadły pozostałe jeszcze mury i nie zrzuciły szkody.

Dnia 23 go.

W pałacu Buckingham w obecności Królowey odbywało się dzisiaj zgromadzenie Rady Tayney, na której naradzano się zapewna nad rzeczami Kanadyjskimi, gdyż Rząd nowe z Ameryki otrzymał depesze. Treść ich chociaż nie jest wiadomą, jednak podług wiadomości prywatnych, które są późniejszej jeszcze daty, jak depesze urzędowe, bunt w Kanadzie zdaje się w rzeczy samey przytłumiony zostać.

— Zarząd Hrabiego *Durham* obejmować będzie wyższą i niższą Kanadę, Nową - Szkocyą, Nowy-Brunswik, Cap-Breton i wyspę Sw. Edwarda. Jenerał Major *Sir Colin Campbell* będzie dowodził wojskami Królowey w Nowey-Szkocyi, Jenerał-Major *Sir John Harwey*, w Nowym-Brunswiku, i *Sir John Colborne* w Kanadzie; ostatni oprócz tego zarządzać będzie i Niższą Kanadą; gdyż *Lord Gosford* niezwłocznie powróci zamtąd, a *Lord Durham*, zaledwo na początku wiosny tam się uda.

— Podług wiadomości z Veracruz pod dn. 2 Grudnia,

Мексика находилась въ нерышительномъ состоянїи и скоро ожидали революціи. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 27-го Января.

Его Кор. Высоч. Принцъ *Альбрехтъ* Прусскій, вчера вечеромъ въ 6 часовъ прїѣхалъ сюда изъ Берлина чрезъ Ганноверъ.

— Его Велич. Король пожаловалъ Бургомистру города Люксембурга, *Шеферу*, рыцарскій крестъ Нидерландскаго ордена Льва. (A.P.S.Z.)

ГЕРМАНИЯ.

Гота, 26-го Января.

Сегодня въ 8 час. утра произошелъ пожаръ въ Герцогскомъ дворцѣ въ восточномъ предмѣстїи, гдѣ жилъ Герцогъ *Александръ* Виртембергскій съ своею супругою *Марією* Орлеанскою. Верхній этажъ почти совершенно сгорѣлъ, нижній также значительное претерпѣлъ поврежденіе, особенно отъ воды изъ пожарныхъ трубъ. Супруга Герцога *Александра* одолжена только спасеніемъ своему супругу, который среди явной опасности вынесъ ее изъ пламени, которое обхватило комнаты, причемъ самъ получилъ нѣкоторое поврежденіе. Много драгоцѣнной мебели и прекрасныя художественныя произведенія сдѣлались жертвою пламени, многія же вещи испорчены во время спасенія, въ которомъ участвовали кромѣ Владѣтельнаго Герцога, также Герцоги *Александръ* и *Эрнстъ*. Не смотря на то, что безпрестанно подливали теплой воды, она однако замерзала въ трубахъ. (G.C.)

ИТАЛІЯ.

Римъ, 9-го Января.

Генераль *Бентивоглио* наименованъ Кастелланомъ замка Ангела, а его предшественникъ Полковникъ *Цамбони*, прежде бывшій въ Австрійской службѣ и известный учрежденіемъ Папской легкой кавалерїи, назначенъ инспекторомъ пѣхоты.

— Въ Воскресенье, воспитанники *Propaganda Fide*, въ аудиторїи сего зданія, въ присутствїи многочисленнаго собранія духовныхъ и свѣтскихъ, какъ бываетъ ежегодно въ первое Воскресенье послѣ праздника Богоявленія Господня, произнесли рѣчи на 43 разныхъ языкахъ. Въ семъ славномъ институтѣ, кромѣ многихъ другихъ Азіатцевъ, находилось также двое Китайцевъ, которые окончивъ науки возвращаются въ отечество, чтобы вмѣстѣ съ Миссіонерами распространять Евангеліе. Страннаго ихъ односложнаго языка никто почти изъ присутствовавшихъ не понималъ, кромѣ Монсиньора *Меццобанти*, который разговаривалъ не только съ Китайцами но и съ многими воспитанниками на ихъ природномъ языкѣ. Интересно было донесеніе Французскаго духовнаго *Карета*, который сообщаетъ исторію обращенія жителей острова Гамбьеръ (принадлежащей къ Австральскимъ Гарнейскимъ островамъ). Французскіе Миссіонеры въ продолженіе трехъ лѣтъ обратили въ Христіанскую Вѣру жителей сего острова. Кромѣ многихъ Кардиналовъ и Монсиньоровъ, въ этомъ собранїи присутствовали также *Донъ Мигуэль*.

— Письма изъ Сициліи уведомляютъ, что спокойствіе теперь во всѣхъ частяхъ сего острова совершенно возстановлено. Изъ Неаполя пишутъ, что прїѣзды Герцога *Бернарда* Саксен-Веймарскаго, Генераль-Лейтенанта въ Королев. Голландской службѣ, возвращающагося изъ Южной Россїи, было поводомъ ко многимъ при дворѣ празднествамъ. Герцогъ послѣ прїѣдетъ и сюда, (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Въ Познани послѣ Пасхи въ нынѣшнемъ году, будетъ издаваться новый Литературный Журналъ подъ загл. *Tygodnik Literacki*, коего ближайшее назначеніе, осведомлять публику о новѣйшихъ и лучшихъ твореніяхъ не только Польской, но Нѣмецкой, Англійской, Французской и Славянской литературы. Все касающееся политики и богословія исключается изъ сего журнала. Редакторомъ Г. *Войковский*, которому общали содѣйствіе знатнѣйшіе соотечественные и многіе иностранные литераторы. (A.P.S.Z.)

Описаніе минеральныхъ водъ Вилѣнской губерніи, Троцкаго уѣзда, въ имѣнїи помѣщика Андрея Гриня. (Сообщено Д-ромъ Медицины и Хирургіи Зелинскимъ.)

На общій голосъ, одобряющій Друскеницкія цѣлебныя воды, находящіяся въ Гродненской губерніи, — которыхъ химическій составъ и врачебное дѣйствіе уже описаны подробно, — отправился я туда для собственнаго удостовѣренія, а вмѣстѣ для употребленія этихъ водъ противъ застарѣлой ломоты, которая пять

Mexyk ciągle znajdował się w bardzo niepewnym stanie i lękano się prędkiego wybuchu rewolucyi. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, дня 27 Stycznia.

J. Kr. Wys. Xiążę Albrecht Pruski, wczora o godzinie 6-stey wieczorem przez Hannover z Berlina tu przybył.

— Król udzielił Burmistrzowi miasta Luxemburga, Schefferowi, Krzyż Kawalerski Niderlandzkiego Orderu Lwa. (A. P. S. Z.)

НИМЦЫ.

Гота 26 Stycznia.

Dziś rano o godzinie 8, pokazał się ogień w pałacu Xiążęcy na przedmieściu wschodniem, gdzie mieszkał Xiążę Alexander Wirtembergski z dostojną małżonką swoją Maryą Orleańską. Górne piętro spaliło się prawie do szczytu, dolne zostało także niemało uszkodzone, a szczególnie przez mnóstwo wody z sikawek pompowanej. Xiężna Alexandrowa winna ocalenie swoje mężowi, który, śród widocznego niebezpieczeństwa, wyniósł ją z płomieni ogarniających pokój, przy czem sam doznał uszkodzenia. Wiele klejnotów i pięknych przedmiotów sztuki zginęło w ogniu, wiele znowu rzeczy uległo zepsuciu podczas ratunku, którym kierowali prócz Panującego Xięcia, Xiążęta Alexander i Ernest. Woda, mimo dodawania podostatkami gorącej, zamarzała jednak w sikawkach. (G. C.)

ВЛОСНУ.

Рzym, 9-го Stycznia.

Jenerał Bentivoglio, mianowany został Kasztelanem zamku Sw. Aniola, a jego poprzednik Półkownik Zamboni, dawniej zostający w służbie Austriackiej, znajomy przez urządzenie papieżkiej lekkiej jazdy, podniesiony został na inspektora пѣхоты.

— W niedzielę, wychowawcy *Propaganda Fide*, w audytorjach tego gmachu, w obec licznego zgromadzenia osób duchownych i świeckich, jak śorocznie w pierwszą niedzielę po świętach Trzech-Królow, mieli mówić na 43 różnych językach. W sławnych tym Instytucie, oprócz wielu innych Azyatów, znajdują się także dwaj Chińczykowie, którzy po ukończeniu nauk powracają do swej oyczyzny, ażeby tam łączni z innemi Misyjonarzami rozkrzewiać Ewangelię. Dziwna ich wymowa w słowach jednogłoskowych, trudną byłoby dla wszystkich obecnych do wyrozumienia, prócz Monsignore Mezzofanti, który, nie tylko z Chińczykami, lecz z wielu wychowawcami rozmawiał w oyczystym ich języku. Interessującym było doniesienie Francuzkiego duchownego Caret, który udzielił historyę o nawróceniu mieszkańców wyspy Gambier (należącej do grupy wysp Australickich Harvey). Misyjonarze Francuzcy w przeciągu trzech lat nawrócili do wiary Chrześcijańskiej, nieokrzesanych mieszkańców tej wyspy. Oprócz wielu Kardynałów i Monsignorów, na zgromadzeniu tém był obecny także Don Miguel.

— Listy z Sycylii donoszą, że spokojność we wszystkich częściach tej wyspy zupełnie przywróconą została. Z Neapolu uwiadamiają, że przybycie Xięcia Bernharda Sasko-Weymarskiego, Jenerał-Porucznika w służbie Kr. Hollenderskiej, powracającego z Rossyi południowej, dało powód do wielu uroczystości u dworu. Xiążę później tu przybędzie. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Poznaniu, od Wielkieynocy terazn. roku, wychodzić będzie nowe literackie czasopismo, pod nazwaniem: *Tygodnik Literacki*, którego nayistotniejszym celem jest oznaymiać publiczność z nowszemi i lepszymi utworami nie tylko w Polskiej, lecz także Niemieckiej, Angielskiej, Francuzkiej i Słowiańskiej literaturze; wszystko, co się ściąga do polityki lub teologii, jest wyłączone z tego pisma. Redaktorem jest P. *Woykowski*, któremu znakomitsi krajowi i wielu zagranicznych literatów, obiecało swą pomoc. (A.P.S.Z.)

OPIS WÓD MINERALNYCH WILEŃSKIEJ GUBERNII W TROC-KIM POWIECIE, W MAJĄTKU OBYWATELA ANDRZEJA HRYNIA. (Przysłane przez Doktora Medycyny i Chirurgii Zielińskiego).

Na głos powszechny, chwalcący wody Druskienickie, znajdujące się w Gubernii Grodzieńskiej — których skład chemiczny i skutki lekarskie są już szczegółowie w Wizerunkach *) opisane — pojechałem tam dla własnego przekonania się, a razem dla użycia tych wód, przeciw zastarzałemu reumatyzmowi, który mi od pięciu lat

*) Wizerunki i Roztrząs. nauk. Cz. II, 1835 r. (R.)

лѣтъ жестоко мучила меня. По прибытіи моемъ на воды, я нашелъ здѣсь болѣе ста посѣтителей благо-роднаго сословія; изъ нихъ одни употребляли ван-ны, другіе пили эти воды. — По совѣту мѣстнаго вра-ча, котораго Медицинское Начальство прикоманди-ровало сюда для порядка и поданія врачебной помо-щи, я началъ употреблять эти воды; но наслышав-шись отъ больныхъ объ отлично цѣлительныхъ свой-ствахъ водъ въ ново-открытомъ въ Маѣ сего года, недалеко отсюда источникѣ, и вида значительное чи-сло больныхъ, приходящихъ для питья ихъ, я от-правился къ этому новому цѣлебному ключу. При этомъ источникѣ, я нашелъ чистоту и опрятность и нѣсколько прекрасныхъ новыхъ домовъ, назначен-ныхъ для посѣтителей. Во время моего пребыванія здѣсь, въ теченіе нѣсколькихъ недель, я обращалъ все свое вниманіе на дѣйствіе водъ, употреблялъ ихъ самъ, и, удостовѣрившись на себѣ и другихъ, въ цѣ-лебномъ ихъ дѣйствіи, я рѣшился наконецъ описать эти воды, какъ весьма полезныя въ нѣкоторыхъ не-дугахъ. Источникъ этотъ, названный мною *Гринев-скимъ*, имѣетъ свое положеніе Виленской губерніи въ Троцкомъ уѣздѣ, въ имѣніи помѣщика Гриня, въ разстояніи ста сажень отъ Друскеницкихъ водъ, на правомъ берегу рѣки Ротничанки, при впаденіи ея въ рѣку Неманъ. Вода выходитъ изъ подошвы го-ры, стремится довольно быстро, и въ изобиліи на-полняетъ источникъ. Хотя воды этой употребляет-ся весьма много на ванны, но большой деревянный чанъ, ввѣшенный на сажень въ землю, почти всегда полонъ. Прекрасное мѣстоположеніе источника, по большой части возвышенное, окружено небольшими рощами изъ березы, ольхи, дуба и можжевельника, и изобилуетъ разными растеніями. Первоначальное открытіе этого источника послѣдовало инстинктомъ пасущагося по близости рогатаго скота, который съ жадностію пилъ эту воду. Такъ какъ окрестные жи-тели, съ давняго времени, отзывались съ похвалою о цѣлебномъ дѣйствіи этой воды, то помѣщикъ Гринь приказалъ на сажень глубиною выкопать яму, впу-стить въ нее деревянный большой чанъ, построилъ нѣсколько небольшихъ домовъ для прѣзжающихъ сюда больныхъ, которые, по наставленію врачей, у-потребляя эти воды, получали значительное облег-ченіе. Вода эта чиста и прозрачна, температура по Термометру Реомюра, воздуха $+14^{\circ}$, а воды $+13^{\circ}$, удѣльная тяжесть ея къ простой водѣ какъ 1019 къ 1000; вкусъ ея соленой, вяжущій. Лакмусовая бума-га и пластинка чистаго серебра въ водѣ не измѣня-ются. Растворъ уксусокислаго свинца (solut. acet. plumb.) производилъ большой осадокъ бѣлой, а на-стойка чернильных орѣшковъ — черной. Эти, хотя еще маловажные опыты, показываютъ, что этотъ новый источникъ, не содержа ни сѣрныхъ, ни дру-гихъ газообразныхъ составныхъ частей, сходенъ съ Друскеницкими минеральными водами, но заключа-етъ въ себѣ нѣсколько болѣе желѣза. Слѣовательно, воды эти должны быть отнесены къ холоднымъ солянымъ водамъ, и подходить къ морской водѣ.

Такъ-какъ Гриневскія воды, кромѣ другихъ со-ставныхъ частей, содержатъ въ себѣ довольноное ко-личество поваренной соли и солянокислой извести, и потому, при наружномъ ихъ употребленіи, онѣ слегка раздражаютъ кожу, производятъ сыпь, подоб-ную происходящей отъ морской воды; то онѣ могутъ быть полезными въ тѣхъ случаяхъ, гдѣ упорность болѣзни требуетъ возбужденія дѣятельности кожи и всасывающихъ сосудовъ. Это необходимо, какъ из-вѣстно, въ застарѣлой ломотѣ, разныхъ холодныхъ опухлохъ членосоединеній, хроническихъ сыпяхъ, англійской болѣзни, золотухѣ, застарѣлыхъ язвахъ, сопряженныхъ съ общимъ разслабленіемъ тѣла, въ истощеніи и потерѣ силъ и въ разслабленіи поло-выхъ частей. Дѣйствіе воды этого источника, отно-сительно къ силамъ и тѣлосложенію больного, и со-отвѣтственно внутри употребляемому количеству, есть слабительное и разводящее. — Поэтому она мо-жетъ быть полезнаю для разрѣшенія накопившихся въ первыхъ путяхъ слизи и другихъ нечистотъ, и назначается вообще въ завалахъ печени, селезенки, о-собенно въ застарѣлыхъ перемежающихся лихорад-кахъ, въ желтухѣ, желчныхъ камняхъ, завалахъ и затвердѣніяхъ брыжеечныхъ железъ, въ золотухѣ, почечуѣ и другихъ хроническихъ болѣзняхъ, отъ страданія брюшныхъ внутренностей притекающихъ. Воды эти употребляются, при содѣйствіи другихъ лекарствъ, соблюденіи приличной пищи и питья, пра-вильнаго образа жизни и врачебномъ присмотрѣ. Все это ясно доказываетъ, что новыя воды эти могутъ быть полезными въ нѣкоторыхъ болѣзняхъ, въ чемъ я убѣдился на себѣ и на другихъ больныхъ, кото-рыхъ я пользовалъ. (*Другъ Здравія.*)

дokuszał. Przyjechawszy na miejsce, znalazłem przeszło sto osób z obywatelstwa: z nich jedni brali wanny, dru- dzy pili wody. Za radą miejscowego lekarza, przezna- czonego od Zwierzchności Medycznej, dla porządku i porady lekarskiej, zacząłem używać wód; lecz na- słuchawszy się od chorych o szczególnie pomocnych skutkach wód w nowo-wynalezioném nie daleko ztąd, w Maju przeszłego roku, źródle, i widząc niemną liczbę chorych, udających się dla picia onych, pojechałem do tego nowego źródła. Przy tym zdroju, znalazłem czystość i ochłodztwo, oraz kilka pięknych nowych domów, przeznaczonych dla gości. W czasie mojej by- tności, w ciągu kilku tygodni, zwracałem całą moją u- wagę na skutki wód, używałem je sam i, przekonawszy się na sobie i na drugich o ich skuteczném działaniu, postanowiłem opisać one, jako bardzo pomocne w nie- których chorobach. Źródło to, nazwane przezemnie *Hryniewem*, znajduje się w Gubernii Wileńskiej, Powiecie Trockim, w majątku Obywatela Hrynia, w odległości stu sążni od wód Druskienickich, na pra- wym brzegu rzeki Rotniczanki, przy uściu jej do Nie- mna. Woda wytryska u podnoża góry dosyć bystro i źródło napełnia obficie. Lubo tej wody używa się bardzo wiele na wanny, mimo to wielki drewniany czop, wpu- szczony, na sążeń w ziemię, prawie zawsze jest pełnym. Po- łożenie źródła bardzo piękne, w większej części na wzgó- rku; otoczone gajkami brzoźowymi, olchowymi, dębami i jałowcem, obfite w rozmaite zioła. Pierwsze odkrycie tego źródła, wypada przypisać instynktowi pasącego się w bliskości rogatego bydła, które chętnie piło tę wodę. Gdy okoliczni mieszkańcy, oddawna wychwalali skutki tej wody, Obywatel Hryn, kazał na sążeń głębokości wy- kopić dół, osadzić w nim drewniany czop, wystawił kilka domków dla przybywających tu chorych, którzy według rad lekarzy, używając wody, doznali niemałej ulgi. Woda ta przezroczysta, przy $+14^{\circ}$ termometru Reau- mura powietrza okazywała tylko $+13^{\circ}$; ciężkość jej do wody zwyczajnej, jak 1019 do 1000, smak słony cierpki. Papier lakmusowy i czyste srebro w wodzie nie odmiennają się. Rozczyn octianu ołowiu (solut. acet. plumb.) daje osad biały, a rozczyn galasu — czarny. Te doświadczenia, lubo małe, pokazują, że to nowe źródło, nie zawierając ani siarczystych, ani innych ga- zów, podobne do wód Druskienickich, ale ma więcej żelaza. Zatem te wody należy odnieść do wód zimnych, słonych, zbliżających się wód morskich.

Ponieważ wody Hryniewe, prócz innych czę- ści, zawierają w sobie znaczną ilość soli kuchenney i sol- niku wapna, przy powierzchowném więciech użyciu, zlekka irritują skórę sprawują wysypkę podobną do tej, jaka od wody morskiej pochodzi, przeto mogą poma- gać w tych zdarzeniach, gdzie z przyczyny uporczy- wości choroby, potrzeba wzbudzić działanie skóry i naczyń wziewających. To jest koniecznem, jak wiadomo, w zastarzałym reumatyzmie, w zimnych nabrętkościach stawów, w chronicznych wysypkach, angielskiej cho- robie, skrofutach, zastarzałych zaraźliwych chorobach, połączonych z ogólném osłabieniem ciała, w utracie sił i osłabieniu części płciowych. Skutki wody tego źró- dła, co do sił, organizacyi i ilości wewnątrz użytej, są rozwalniające. Ztąd woda ta w ogólności może być po- mocną dla oczyszczenia nagromadzonego w pierwszych drogach szlamu i innych nieczystości i przepisywaną w zatwardzeniach wątroby, śledziony, szczególnie w za- dawnionych febrach, żółtaczkach, żółciowych kamieniach, gruczolach w hemoroidach i innych chronicznych cho- robach, od cierpień brzuchowych wnętrzości pocho- dzących. Wody te używają się przy pomocy innych le- karstw, zachowaniu przyzwoitej diety, regularnego spo- sobu życia i przy dozorcze lekarskim. Wszystko to ja- wnie wyświeca, że nowe te wody, mogą być użytecz- nemi w niektórych chorobach, o czém ja przekonałem się na sobie i na innych chorych, przezemnie leczonych. (*Gaz. Przyjaciel Zdrowia.*)